

DOMSTOL- ADMINISTRASJONEN

NORGES DOMSTOLER

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Saksbehandler: Elin Helen Kvalvik Utvik
Direkte telefon: 73 56 70 51
Dato: 19.01.2024
Saksnummer: 23/1851 - 9
Arkivkode: 008
Deres referanse:

Arbeidsgruppens rapport - Utredning av hurtigspor for behandling av straffesaker i Oslo hvor gjerningspersonen er under 18 år

Domstoladministrasjonen sender på vegne av arbeidsgruppen over vedlagte rapport som svar på bestilling av utredning formulert i supplerende tildelingsbrev nr. 4 datert 23. oktober 2023.

Den rapporten som nå fremlegges er uttrykk for arbeidsgruppens felles oppfatninger og anbefalinger så langt slike har latt seg avklare gjennom meningsbrytning innen leveransefristen.

Opprinnelig leveringsfrist var satt til 31. desember 2023, men fristen ble ved departementets brev av 14. november 2023 forlenget til 20. januar 2024.

Oppdraget ble tildelt Domstoladministrasjonen – i samarbeid med Politidirektoratet, Kriminalomsorgsdirektoratet, Riksadvokaten og Sekretariatet for konfliktrådene. Disse oppdragstakerne har i arbeidet med utredningen involvert andre i egen etat til å komme med innspill og delta i det praktiske arbeidet.

Arbeidet med å forbedre behandlingen av straffesaker hvor gjerningspersonen er under 18 år har for arbeidsgruppen blitt opplevd som svært aktuelt, meningsfullt - og krevende. Tematikken har vært fremme i det alminnelige nyhetsbildet gjennom flere enkeltsaker, og dessuten i den rettspolitiske diskusjonen. Det overordnede målet om å redusere tiden mellom lovbrudd og reaksjon er generelt viktig, men er særlig uttalt for disse unge gjerningspersonene. Dette både av hensyn til de involverte i den enkelte sak, men også av mer generelle og forebyggende årsaker.

Arbeidsgruppen har opplevd det som faglig inspirerende og praktisk avgjørende at representanter for hele straffesakskjeden har vært med i gruppen. Et hurtigspor for U18-saker er mer enn å understreke betydningen av samhandlingen og samarbeidet som må finne sted for at U18-sakene skal kunne behandles med den nødvendige hastighet, faglighet og rettssikkerhet. Et hurtigspor er som navnet indikerer et eget spor for behandling av disse sakene. Det krever en ny måte å jobbe på, nye rutiner i alle ledd, utvidet samarbeid og økt ressursbruk.

Fristen for å levere utredningen har vært opplevd som meget kort. Utredning og modellering av et hurtigspor i Oslo har det ikke vært mulig å få på plass innen fristen. Det har heller ikke vært

mulig for arbeidsgruppen å foreta sikre vurderinger av hvilke tiltak som kan settes i verk innenfor gjeldende budsjetttrammer og hva som eventuelt vil kreve ekstra ressurser. Det er imidlertid klart at et hurtigspor vil kreve behov for flere ressurser i alle ledd. Diskusjonene i arbeidsgruppen har avdekket at etablering av et hurtigspor utløser mange og komplekse problemstillinger. Tiltak må ses i sammenheng i kjeden, men også opp mot de ulike etatenes øvrige oppgaver.

Den regulatoriske rammen for arbeidsgruppens utredning har vært dagens rettstilstand og forslagene som følger av Prop. 139 L. Arbeidsrutiner som følge av de kommende lovendringene er ikke fastsatt. Etatene skal fremover samarbeide om å forberede ikrafttreddelsen av disse lovendringene. Det vil da bli avklart konkret hvilke bidrag disse endringene vil kunne gi til redusert tidsbruk.

Rapporten inneholder beskrivelser av nå-situasjonen fra de enkelte etatene med identifisering av forhold som konsumerer saksbehandlingstid, og beskrivelser av konkrete tiltak for å øke hastigheten på behandlingen av disse sakene. Selv om helhetsperspektivet og modellformatet ikke er oppfylt som ideelt ønskelig, mener arbeidsgruppen at rapporten bidrar til økt innsikt og angir konkrete forbedringstiltak. Som det kommer frem i rapporten, er flere av disse tiltakene alt iverksatt. Det er arbeidsgruppens håp at departementet i sitt videre arbeid vil ha nytte av denne rapporten.

På bakgrunn av fristen for å levere rapport har det ikke vært mulig for arbeidsgruppen samlet å drøfte og enes om betydningen av anmodningsvedtakene fra Stortingets justiskomité. Noen av etatene i arbeidsgruppen mener at forslagene i anmodningsvedtak V må sendes på høring på ordinært vis og at konsekvensene av forslagene må utredes og begrunnes i nye forarbeider. Andre er av den oppfatning at et lovforslag som bygger på anmodningsvedtak V kan fremmes og vedtas av Stortinget i løpet av våren 2024, uten ytterligere formalisert utredning.

Arbeidsgruppen er motivert for videre arbeid med utredning og modellering av et hurtigspor. Dersom departementet ønsker det, vil derfor gruppen fortsette sitt arbeid – enten som en forlengelse av oppdraget formulert i tildelingsbrev nr. 4, eller under et nytt oppdrag.

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Robert Envik
seksjonssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til

Kriminalomsorgsdirektoratet	Postboks 694	4305	SANDNES
Politidirektoratet	Postboks 2090 Vika	0125	OSLO
Riksadvokaten	Postboks 2102 Vika	0125	OSLO
Sekretariatet for konfliktrådene	Postboks 2110 Vika	0125	OSLO